

SỐ 238

KINH KIM CANG NĂNG ĐOẠN BÁT-NHÃ BA- LA-MẬT

Hán dịch: Đời Tùy, Tam tạng Pháp sư Cấp-đa

Quy mạng tất cả chư Phật và hải chúng Bồ-tát!

Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Thế Tôn cùng với chúng Thanh văn, một ngàn năm trăm vị Tỳ-kheo, du hóa đến vườn Cấp cô độc trong khu Thắng lâm.

Khi ấy, vào buổi sáng, Đức Thế Tôn cùng chúng Thanh văn đắp y, cầm bát vào trong đại thành tuần tự khát thực. Khất thực xong, trở về thọ trai rồi rửa bát, xếp y, rửa chân, ngồi kiết già trên tọa cụ, lưng thẳng, chánh niệm an trụ trước mặt.

Lúc đó các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn đánh lễ dưới chân, nhiễu quanh bên phải ba vòng, rồi ngồi một bên. Khi ấy Thiện Thật ngồi giữa đại chúng, bèn đứng dậy, trích vai áo bên phải, gối phải quỳ sát đất, chắp tay bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, thật là hiếm có! Bạch Đấng Chánh Biến Tri, Như Lai khéo nhiếp phục các Đại Bồ-tát, nhiếp phục điều tối thắng. Như Lai khéo phú chúc điều tối thắng cho các Đại Bồ-tát.

Bạch Thế Tôn! Nếu người nào phát tâm tu hành Bồ-tát đạo thì nên an trụ thế nào? Nên tu hành thế nào? Nên hàng phục tâm thế nào? Cúi xin Thế Tôn chỉ dạy, con mong muốn được nghe.

Đức Thế Tôn dạy:

–Này Thiện Thật! Đúng như vậy, đúng như lời ông nói! Như Lai khéo nhiếp phục các Đại Bồ-tát, nhiếp phục điều tối thắng nhất. Như Lai khéo phú chúc các Đại Bồ-tát, phú chúc điều tối thắng nhất. Này Thiện Thật! Ông hãy lắng nghe, để ý suy nghĩ lời Như Lai dạy. Khi phát tâm tu hành Bồ-tát đạo nên an trụ như vậy, nên tu hành như vậy, nên hàng phục tâm như vậy.

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Con nguyện muốn được nghe.

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Khi Bồ-tát tu hành phải phát sinh tâm như vậy: “Đối với các loài chúng sinh như noãn sinh, thai sinh, thấp sinh, hóa sinh, loài có hình sắc, loài không hình sắc, loài có tướng, loài không tướng, loài chẳng phải có tướng, chẳng phải không tướng. Tất cả thế giới các loài chúng sinh đó ta đều làm cho họ được diệt độ, vào Vô dư Niết-bàn”. Tuy vô lượng chúng sinh được diệt độ, nhưng không có một chúng sinh nào

diệt độ. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát còn tưởng đến nhân, chúng sinh, thọ giả thì không gọi là Đại Bồ-tát.

Lại nữa, này Thiện Thật! Bồ-tát không nên để tâm trong việc bố thí, nên bố thí một cách “vô sở trụ”, nghĩa là không trụ vào sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp để bố thí. Này Thiện Thật! Bồ-tát bố thí như vậy là không trụ vào tướng tướng, cho nên phước đức thành tựu không thể lường.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Hư không phương Đông có thể nghĩ lường chăng?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không thể lường!

Đức Phật dạy:

–Hư không phương Nam, phương Tây, phương Bắc, Trên, Dưới ở mười phương có thể nghĩ lường được không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không thể lường!

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Đúng như vậy, đúng như vậy! Nếu Đại Bồ-tát không chú tâm vào hình tướng bố thí, thì phước đức kia thành tựu không thể lường. Lại nữa, này Thiện Thật! Bồ-tát thực hành bố thí không chú tâm cũng không trụ vào tướng tướng như vậy, theo ý ông thì sao, họ có dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai. Vì sao? Vì Như Lai đã dạy, tướng hoàn hảo chẳng phải là tướng hoàn hảo. Không thể căn cứ hay căn cứ vào tướng này mà thấy được Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Sau khi chánh pháp diệt độ, khoảng năm trăm năm sau, trong thời kỳ chuyển kiếp, có chúng sinh nào ở đời vị lai đó, dựa vào hình sắc, thể loại trong kinh này mà thuyết giảng, thì có phát sinh thật tướng không?

Đức Phật bảo Thiện Thật:

–Này Thiện Thật! Ông chớ nói lời như vậy! Có chúng sinh như vậy phát sinh thật tướng. Vào thời kỳ đó, cũng có Đại Bồ-tát thực hành giới rất ráo, công đức rất ráo, trí tuệ rất ráo. Nên biết là Đại Bồ-tát không chỉ gần gũi, cúng dường, gieo trồng căn lành ở một vị Phật, mà cả trăm ngàn vị Phật. Đại Bồ-tát đó dựa vào hình sắc, thể loại, câu cú trong kinh này nhất tâm tin tưởng thanh tịnh cũng đạt được điều nên biết. Này Thiện Thật nên biết! Bồ-tát đó sẽ đạt được tri kiến Phật của Như Lai, nhãn quan Phật của Như Lai. Tất cả những vị đó phước đức phát sinh vô lượng. Vì sao? Vì các Đại Bồ-tát đó không bị biến chuyển bởi tướng ngã, tướng nhân, tướng chúng sinh, tướng thọ giả.

Này Thiện Thật! Đại Bồ-tát có bị biến chuyển bởi tướng có pháp, tướng không pháp, các loại tướng và vô tướng không? Nếu Bồ-tát bị biến chuyển bởi tướng có pháp và tướng không pháp thì Bồ-tát đó còn chấp giữ vào ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả.

Này Thiện Thật! Đại Bồ-tát không nên chấp có pháp hay không pháp. Bởi nghĩa ấy cho nên Như Lai thường dạy:

–Pháp ví như chiếc bè, chánh pháp còn bỏ, huống gì phi pháp.

Lại nữa, này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có chứng ngộ pháp Vô thượng Chánh biến tri và có thuyết pháp không?

Ngài Thiện Thật thưa:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn! Theo con hiểu nghĩa lời dạy của Như Lai, thì không có một pháp gì gọi là Vô thượng Chánh biến tri để Như Lai chứng ngộ và cũng không có một pháp nào của Như Lai nói. Vì Như Lai thuyết pháp không có chấp thủ, không thể nói, không có pháp cũng không có phi pháp. Vì vậy tất cả Thánh nhân đều dựa vào pháp vô vi mà tỏ ngộ.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Nếu có thiện nam, tín nữ nào đem bảy báu đầy khắp cả tam thiên đại thiên thế giới mà cúng dường Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri thì người ấy, phước đức thành tựu có nhiều không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Vì sao? Vì Như Lai dạy phước đức thành tựu đó chẳng phải là phước đức thành tựu nên mới gọi là phước đức thành tựu.

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Nếu có người nương theo pháp này mà thọ trì, dù chỉ bốn câu kệ, còn vì người khác mà phân tích, giảng giải rộng thì phước đức đó còn nhiều hơn người kia vô số lượng, không thể tính kể. Vì sao? Vì chư Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri sinh ra từ đó, chư Phật Thế Tôn cũng sinh ra từ đó. Vì Phật pháp, Phật pháp ấy tức chẳng phải Phật pháp, nên mới gọi là Phật pháp.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Bậc Nhập lưu có nghĩ rằng: “Ta đắc quả Nhập lưu” không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không! Vì một người, gọi là Nhập lưu thì không nhập vào sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Nhập lưu mà còn nghĩ đắc quả Nhập lưu, thì người đó còn chấp lấy ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả.

Đức Phật hỏi:

–Này Thiện Thật! Bậc Nhất lai có nghĩ rằng: “Ta đắc quả Nhất lai” không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không! Vì đâu có Nhất lai như vậy để nhớ nghĩ là ta đắc quả Nhất lai! Ở đó cũng không có pháp gì gọi là Nhất lai, nên mới gọi là bậc Nhất lai.

Đức Phật hỏi:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Bậc Bất lai có nghĩ rằng: “Ta đắc quả Bất lai” không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không! Vì ở đó không có pháp gì gọi là Bất lai, nên mới gọi là Bất lai.

Đức Phật hỏi:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông, bậc Ứng Cúng có nghĩ rằng: “Ta đắc quả A-la-hán” không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không! Vì ở đó không có pháp gì gọi là Ứng cúng, nên mới gọi là A-la-hán. Bạch Thế Tôn! Nếu bậc Ứng cúng còn nghĩ: “Ta đắc quả A-la-hán” thì vị đó còn chấp lấy ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả.

Bạch Thế Tôn! Thế Tôn bảo con là người thành tựu pháp vô tránh tối thắng nhất, bậc ly dục nhất; nhưng con thì không nghĩ con là bậc Ứng cúng. Nếu con nghĩ con đắc quả A-la-hán, thì Như Lai đã không thọ ký cho con là người thực hành pháp Vô tránh tối

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thắng. Vì vốn không có thực hành, cho nên mới gọi là thực hành Vô tránh.

Đức Phật hỏi:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông, Phật Đăng Tác có thọ ký cho ta chứng đắc pháp gì gọi là Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không có một pháp nào để Phật Đăng Tác thọ ký cho Thế Tôn thành Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri.

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Nếu có Đại Bồ-tát nói rằng: “Ta làm trang nghiêm, thành tựu cõi Phật”. Vị ấy nói lời như vậy là không đúng. Vì sao? Vì trang nghiêm cõi Phật, Như Lai nói ấy chẳng phải trang nghiêm cõi Phật, nên mới gọi là trang nghiêm cõi Phật.

Này Thiện Thật! Đại Bồ-tát không nên trụ như vậy mà sinh tâm: không nên trụ sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp mà phát sinh tâm; phải nên không có chỗ để trụ mà phát sinh tâm.

Này Thiện Thật! Ví như người nam có thân hình to lớn như núi Thiện cao, ý ông thế nào? Thân người đó có to lớn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất to lớn! Vì sao? Vì thân to lớn, Như Lai dạy chẳng phải là thân to lớn, nên mới gọi là thân to lớn.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Trong sông Hằng có rất nhiều cát. Cứ một hạt cát là một sông Hằng. Vậy trong vô số sông Hằng đó số cát có nhiều không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Vì một sông Hằng số cát đã nhiều rồi, huống chi số cát trong vô số sông Hằng.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Ta muốn ông biết rõ, ông là sở hữu trong ta, cũng như cát là sở hữu trong sông Hằng, vậy cứ một hạt cát là một thế giới. Nếu có thiện nam, tín nữ nào đem bảy báu trong khắp các thế giới ấy mà cúng dường Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, theo ý ông thì sao, những người đó phát sinh phước đức nhiều không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Bạch Thiện Thệ, rất nhiều! Người đó nhờ cúng dường nên phước đức phát sinh nhiều vô lượng không thể tính.

Đức Phật bảo:

Lại nữa, này Thiện Thật! Nếu có người thọ trì kinh này dù chỉ bốn câu kệ và vì người khác mà phân biệt, phân tích giảng thuyết rộng. Phước của người này phát sinh nhiều hơn người kia vô lượng, không thể tính.

Này Thiện Thật! Nơi nào có thọ trì kinh này, dù chỉ bốn câu kệ, mà có sự giảng giải, phân tích sâu kỹ kinh này cho người thì nơi đó như có linh miếu, còn được Trời, Người, A-tu-la khuyến khích: “Kinh pháp này rất căn bản. Hãy nên thọ trì, đọc tụng, vì người mà phân tích, giảng giải sâu rộng sự tối thắng hy hữu của nó một cách đầy đủ.” Này Thiện Thật! Nơi đó thường có bậc giáo thọ, bậc đạo cao đức trọng, hoặc có vị đồng phạm hạnh thường lui tới.

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Kinh này gọi là gì? Và chúng con nên phụng trì thế nào?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Kinh này gọi là Trí Tuệ Đáo Bỉ Ngạn, ông cứ nương theo pháp căn bản này mà phụng trì. Vì sao? Vì Trí Tuệ Đáo Bỉ Ngạn, Như Lai nói chẳng phải Đáo bỉ ngạn, nên mới gọi là Đáo bỉ ngạn.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, Như Lai có thuyết pháp không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Như Lai không có thuyết pháp.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, bụi trần trong tam thiên đại thiên thế giới có nhiều không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Bạch Thiện Thệ, rất nhiều! Vì sao? Vì bụi trần đó, Như Lai thuyết giảng chẳng phải bụi trần, nên mới gọi là bụi trần. Hoặc thế giới ấy, Như Lai thuyết giảng chẳng phải thế giới, nên mới gọi là thế giới.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Có thể dựa vào ba mươi hai tướng Đại tướng phu mà thấy Đức Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không thể được! Vì ba mươi hai tướng Đại tướng phu mà Như Lai thuyết chẳng phải là ba mươi hai tướng Đại tướng phu, nên mới gọi là ba mươi hai tướng Đại tướng phu.

Đức Phật nói:

–Lại nữa, này Thiện Thật! Có thiện nam, tín nữ nào hằng ngày xả bỏ thân mạng bố thí nhiều như cát sông Hằng, hoặc dùng thân bố thí nhiều kiếp như cát sông Hằng. Lại có người nương theo pháp căn bản này, thọ trì dù chỉ bốn câu kệ, và vì người khác mà phân tích, giảng giải, thì người này gặt được nhiều phước đức hơn người kia vô lượng, không thể tính.

Bấy giờ, ngài Mạng giả Thiện Thật nghe kinh này xong, xúc động, rơi lệ, bạch Phật:

–Hiếm có thay, bạch Thế Tôn! Tối thắng thay, bạch Thiện thệ! NHƯ LAI thuyết kinh pháp này, từ khi phát sinh trí tuệ đến nay, con chưa được nghe hình sắc, thể loại kinh như vậy. Trước là sự tối thắng hy hữu của Thế Tôn, sau là có đầy đủ chúng sinh trong khi nghe thuyết kinh này sẽ phát sinh thật tướng. Vì sao? Vì thật tướng ấy, Như Lai dạy chẳng phải là thật tướng, nên mới gọi là thật tướng.

Bạch Thế Tôn! Điều này đối với con chẳng phải là hiếm có. Vì trong lúc nghe thuyết kinh này, con liền tin hiểu. Ở đời vị lai, nếu có chúng sinh nào thọ trì, đọc tụng kinh này, còn vì người khác mà phân tích giảng giải, thì người đó sẽ thành tựu đầy đủ tối thắng hy hữu. Các Đại Bồ-tát đó, sẽ không bị biến chuyển bởi tướng ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả. Vì sao? Vì tướng ngã chẳng phải tướng, tướng nhân, chúng sinh, thọ giả cũng chẳng phải tướng; tất cả các tướng đều xa lìa vậy.

Đức Phật bảo ngài Thiện Thật:

–Này Thiện Thật! Đúng vậy, đúng như lời ông nói! Sẽ có chúng sinh thành tựu đầy đủ sự tối thắng hy hữu này. Người đó trong khi nghe thuyết kinh này không kinh ngạc, không hoảng hốt, không sợ hãi. Vì Như Lai thuyết Đáo bỉ ngạn tối thắng. Đáo bỉ ngạn tối thắng này không chỉ Như Lai thuyết, mà vô lượng chư Phật Thế Tôn cũng

thuyết như vậy, cho nên mới gọi là Đáo bỉ ngạn tối thắng.

Lại nữa, này Thiện Thật! Như Lai tu Nhẫn nhục đáo bỉ ngạn, tức chẳng phải Nhẫn nhục đáo bỉ ngạn. Vì sao? Vì ta nhớ xưa kia, ta bị vua ác cắt đứt thân thể từng đoạn, nhưng lúc ấy ta không có tưởng ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả; vì có tưởng tức chẳng phải tưởng. Nếu lúc đó, ta tưởng ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả; thì tưởng sân hận sẽ phát sinh.

Này Thiện Thật! Ta nhớ đời quá khứ, năm trăm năm trước, ta thường làm Tiên nhân, tu hành nhẫn nhục. Trong thời gian đó, ta không tưởng ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả; cũng chẳng tưởng chẳng phải chẳng tưởng. Vì vậy, Đại Bồ-tát phát tâm Vô thượng Chánh Biến Tri, phải xa lìa tất cả tưởng; không nên trụ sắc mà sinh tâm; không nên trụ thanh, hương, vị, xúc, mà sinh tâm; không nên trụ vào pháp, chẳng nên trụ vào không pháp mà sinh tâm; nên trụ chỗ không có chỗ trụ mà sinh tâm. Vì sao? Vì nếu tâm không trụ chỗ trụ mới gọi là trụ. Như Lai thuyết như vậy, nghĩa là Bồ-tát bố thí không nên trụ sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Này Thiện Thật! Đại Bồ-tát phải vì tất cả chúng sinh mà bố thí như vậy. Vì sao? Vì tưởng chúng sinh tức chẳng phải tưởng, Như Lai nói tất cả chúng sinh, tức chẳng phải chúng sinh.

Này Thiện Thật! Như Lai luôn có lời nói chân thật, nói lời đúng đắn, nói lời hợp với chân như, chẳng nói lời không đúng chân như.

Này Thiện Thật! Pháp của Như Lai chứng ngộ, nếu tư duy thì chẳng phải thật, chẳng phải hư. Cũng ví như người có mắt vào trong phòng tối, không thấy một vật gì. Bồ-tát trụ vào việc bố thí, cũng rơi vào trường hợp như vậy. Ví như người có mắt lại có ánh sáng của mặt trăng xuất hiện, nên thấy tất cả sắc của mọi vật, Đại Bồ-tát không trụ vào việc bố thí thì cũng như vậy.

Lại nữa, này Thiện Thật! Nếu có thiện nam, tín nữ nào thọ trì, đọc tụng kinh này và vì người khác mà phân tích, giảng giải, Như Lai dùng trí kiến Phật biết rõ người này, dùng nhãn quan Phật thấy rõ người này sẽ được phát sinh phước đức vô lượng.

Này Thiện Thật! Nếu có thiện nam, tín nữ buổi sáng, buổi trưa, buổi chiều bố thí thân mạng nhiều như số cát sông Hằng. Cứ xả thân mạng mà bố thí như thế đầy đủ vô số kiếp, cho đến trăm ngàn na-do-tha kiếp. Lại có người nghe pháp này mà không phỉ báng chê bai thì phước đức nhiều hơn người kia vô số lượng không thể tính. Huống chi nói đến việc biên chép, thọ trì, đọc tụng, vì người khác mà phân tích, giảng giải sâu rộng.

Này Thiện Thật! Kinh này chẳng thể nghĩ bàn, không thể lường. Ai quán sát nó thì kết quả cũng như vậy.

Này Thiện Thật! Như Lai vì chúng sinh phát tâm Vô thượng thừa, vì chúng sinh phát tâm Tối thắng thừa để thuyết kinh này. Vì vậy, nên phải thọ trì, đọc tụng, vì người khác mà phân tích, giảng giải kinh này. Như Lai sẽ dùng trí kiến Phật, nhãn quan Phật để biết rõ chúng sinh này. Tất cả chúng sinh đó đầy đủ phước đức không thể lường, không thể nghĩ bàn, không thể tính. Tất cả chúng sinh này có thể giữ gìn, gánh vác đạo Bồ-đề của ta. Vì sao? Vì chúng sinh này đối với pháp Tiểu thừa không tin hiểu. Hỏi chúng sinh thì không thấy có ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả, không có Bồ-tát thế nguyện. Đó là chúng sinh nghe và thọ nhận pháp của ta.

Này Thiện Thật! Nếu nơi nào mà có sự thọ trì, đọc tụng, giảng thuyết, cúng dường kinh này thì nơi đó giống như có linh miếu; Trời, Người, A-tu-la thường đến nhiều thập và làm lễ.

Này Thiện Thật! Nếu có thiện nam, tín nữ nào nương theo hình sắc, thể loại của kinh này mà thọ trì, đọc tụng, và vì người khác mà phân tích, giảng giải nhưng lại bị người khinh chê, là do đời trước chúng sinh đó tạo nhiều ác nghiệp, đáng lẽ đời này bị đọa vào đường ác, nhưng nhờ thọ trì kinh này nên chỉ bị khinh chê, sẽ đắc quả Phật.

Này Thiện Thật! Ta nhớ thuở quá khứ, trước Đức Phật Đấng Tác khoảng vô số kiếp không thể tính, được gặp tám trăm bốn ngàn muôn ức na-do-tha Đức Phật, ta đều thân cận, thờ phụng, cúng dường, không bao giờ xa lìa. Nếu đời sau, nhiều đời sau nữa, khi chánh pháp hoại diệt khoảng năm trăm năm, trong thời kỳ đó mà có người thọ trì, đọc tụng, phân tích, giảng thuyết chỉ bày cho người thì phước đức của người này hơn rất nhiều so với phước đức trên của ta. Một phần trăm, phần ngàn, phần câu-chi, phần ngàn câu-chi, tăng-kỳ, ca-la, toán số, thí dụ, ta cũng chẳng bằng một phần.

Này Thiện Thật! Có thiện nam, tín nữ khi nghe ta nói phước đức đó, sẽ chấp lấy rồi sinh lòng cuồng loạn, hồ nghi.

Này Thiện Thật! Như Lai thuyết kinh này, nghĩa lý không thể nghĩ bàn, không thể lường. Phước báo của nó tương ứng cũng không thể nghĩ bàn.

Ngài Thiện Thật bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Nếu có người phát tâm Bồ-tát đạo, thì nên an trụ thế nào? Tu hành thế nào? Hàng phục tâm thế nào?

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Khi phát tâm hành Bồ-tát đạo, nên sinh tâm như thế này: “Ta phải diệt độ tất cả chúng sinh vào Vô dư Niết-bàn.” Như vậy, tất cả chúng sinh đã được diệt độ nhưng mà không có một chúng sinh nào diệt độ. Vì sao? Vì nếu Bồ-tát có tưởng chúng sinh thì không phải là Đại Bồ-tát; cho đến có tưởng nhân, cũng không gọi là Đại Bồ-tát. Vì thật ra không có pháp gì để phát tâm hành Bồ-tát đạo.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, vào thời Phật Đấng Tác, Như Lai có chứng đắc pháp gì gọi là Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không có pháp gì để Như Lai chứng đắc Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, vào thời Phật Đấng Tác.

Đức Phật nói:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Thiện Thật! Đức Đấng Tác Như Lai không thọ ký cho ta chứng đắc pháp gì gọi là Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Vì nếu còn có pháp để Như Lai chứng đắc, thì Phật Đấng Tác sẽ không thọ ký cho ta đời sau sẽ thành Phật hiệu Thích-ca Mâu-ni. Vì Như Lai không có chứng đắc pháp gì gọi là vô thượng Chánh biến tri, cho nên Phật Đấng Tác mới thọ ký cho ta. Vì sao? Vì Như Lai tức là Chân như, Như Lai không phát sinh pháp nên gọi là Thế Tôn, đã đoạn trừ đạo tức là Như Lai, hoàn toàn chấm dứt sinh là Như Lai. Đó là nghĩa bất sinh tối thắng nhất.

Này Thiện Thật! Nếu có người nói lời như vậy: “Như Lai đã chứng đắc Vô thượng Chánh biến tri.” Nói lời như vậy là không đúng, là phỉ báng ta. Vì sao? Vì không có pháp gì để Như Lai chứng đắc Vô thượng Chánh biến tri.

Này Thiện Thật! Pháp Như Lai chứng đắc, trong đó không có hư vọng, cho nên Như Lai thuyết tất cả pháp là Phật pháp. Vì sao? Vì tất cả pháp chẳng phải là tất cả pháp, nên Như Lai mới gọi là tất cả pháp. Ví như có người thân hình to lớn, đầy đủ.

Ngài Thiện Thật bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bạch Thế Tôn! Như Lai dạy thân người to lớn, đầy đủ, tức chẳng phải thân; nên Như Lai mới gọi là thân người to lớn, đầy đủ.

Đức Phật nói:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Thiện Thật! Nếu Bồ-tát nói rằng: “Phải diệt độ chúng sinh để vào Niết-bàn”, thì ta không gọi là Bồ-tát. Này Thiện Thật! Có pháp gì gọi là Bồ-tát không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không có pháp gì gọi là Bồ-tát.

Đức Phật nói:

–Này Thiện Thật! Chúng sinh ấy, Như Lai dạy chẳng phải là chúng sinh, nên gọi là chúng sinh. Vì vậy, Như Lai thuyết tất cả pháp là không ngã, không nhân, không chúng sinh, không thọ giả, không nuôi dưỡng.

Này Thiện Thật! Nếu Bồ-tát nói rằng: “Ta phải thành tựu trang nghiêm cõi Phật”; thì không thể gọi là Bồ-tát. Vì sao? Vì Như Lai nói thành tựu trang nghiêm cõi Phật, tức chẳng phải trang nghiêm cõi Phật, nên mới gọi là trang nghiêm cõi Phật.

Này Thiện Thật! Nếu Đại Bồ-tát tin hiểu được pháp vô ngã, thì Như Lai gọi là Đại Bồ-tát.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có Nhục nhãn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Ngài có Nhục nhãn.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có Thiên nhãn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Đúng vậy, đúng vậy! Bạch Thế Tôn! Như Lai có Thiên nhãn.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có Tuệ nhãn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Đúng vậy, đúng vậy! Bạch Thế Tôn! Như Lai có Tuệ nhãn.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có Pháp nhãn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Đúng vậy, đúng vậy! Bạch Thế Tôn! Như Lai có Pháp nhãn.

Đức Phật bảo:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao? Như Lai có Phật nhãn không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Đúng vậy, đúng vậy! Bạch Thế Tôn! Như Lai có Phật nhãn.

Đức Phật bảo ngài Thiện Thật:

–Này Thiện Thật! Như Lai có thuyết trong sông Hằng có cát không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Như Lai có thuyết trong sông Hằng có cát.

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Thiện Thật! Cát trong sông Hằng rất nhiều, cứ mỗi hạt cát là một sông Hằng. Vậy số thế giới như số cát trong vô số sông Hằng ấy có nhiều chăng?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Bạch Thiện Thệ, rất nhiều! Số thế giới ấy rất nhiều.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đức Phật nói:

–Này Thiện Thật! Chúng sinh trong thế giới đó, ta đều biết các loại tâm động tịnh của chúng. Vì sao? Vì tâm động tịnh Như Lai dạy chẳng phải tâm động tịnh, nên mới gọi là tâm động tịnh. Vì quá khứ, tâm không thể nắm bắt được; hiện tại, tâm không thể nắm bắt được; vị lai, tâm không thể nắm bắt được.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, nếu có thiện nam, tín nữ nào đem bảy báu đầy khắp tam thiên đại thiên thế giới mà bố thí, thì người ấy có được nhiều phước đức không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, rất nhiều! Bạch Thiện Thệ, rất nhiều!

Đức Phật nói:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Thiện Thật! Thiện nam, tín nữ đó nhờ nhân duyên ấy mà được phước đức vô lượng không thể tính. Này Thiện Thật! Phước đức ấy, Như Lai nói chẳng phải là phước đức, nên mới gọi là phước đức. Lại nữa, này Thiện Thật! Có phước đức, Như Lai nói không phải phước đức, ấy là phước đức vậy.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, có thể dựa vào sắc thân thành tựu mà thấy Như Lai không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không thể dựa vào sắc thân thành tựu mà thấy Như Lai. Vì sao? Vì sắc thân thành tựu, Như Lai dạy chẳng phải là sắc thân thành tựu, cho nên mới gọi là sắc thân thành tựu.

Đức Phật nói:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, có thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai. Vì Như Lai dạy, tướng hoàn hảo là chẳng phải tướng hoàn hảo, cho nên mới gọi là tướng hoàn hảo.

Đức Phật nói:

–Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, Như Lai có nghĩ rằng: “Ta thuyết pháp” không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không! Con không nghĩ rằng Như Lai có thuyết pháp.

Đức Phật nói:

–Này Thiện Thật! Nếu có người nói rằng Như Lai có thuyết pháp, thì người đó phải báng ta, chấp lấy điều hư dối kia. Vì sao? Vì thuyết pháp ấy là không có pháp gì để mà thuyết, mới được gọi là thuyết pháp.

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Ở đời vị lai, sau khi chánh pháp hoại diệt năm trăm năm, hoặc lâu hơn nữa, trong khoảng thời gian đó, có nhiều chúng sinh nghe giảng nói về hình sắc, thể loại kinh này thì có sinh lòng tin không?

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Chúng sinh ấy, thật chẳng phải chúng sinh, cũng chẳng phải phi chúng sinh. Vì Như Lai dạy, tất cả chúng sinh, chẳng phải chúng sinh, cho nên mới gọi là chúng sinh.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, Như Lai có chứng đắc pháp gì gọi là Vô

thượng Chánh biến tri không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Không có pháp gì để Như Lai chứng đắc Vô thượng Chánh biến tri.

Ngài Thiện Thật thưa:

–Đúng vậy, đúng vậy! Này Thiện Thật! Dù một chút pháp nhỏ như bụi trần, ta cũng không chứng đắc được, cho nên mới gọi là Vô thượng Chánh biến tri.

Lại nữa, này Thiện Thật! Chánh pháp bình đẳng. Trong đó lại không có bất bình đẳng, cho nên gọi Vô thượng Chánh biến tri. Do không có ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả, chứng đắc tất cả pháp lành; nên gọi là pháp bình đẳng Vô thượng Chánh biến tri.

Này Thiện Thật! Thiện pháp ấy, Như Lai nói chẳng phải thiện pháp, cho nên mới gọi là thiện pháp.

Này Thiện Thật! Nếu có người đem bảy báu đầy khắp cả tam thiên đại thiên thế giới mà cúng dường Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri. Đồng thời lại có người thọ Trí tuệ đáo bỉ ngạn này, dù chỉ bốn câu kệ mà còn vì người khác phân tích, giảng giải; thì phước đức của người này hơn người kia trăm phần, ngàn phần, trăm ngàn câu-chi, trăm ngàn na-do-tha, tăng-kỳ, toán số, thí dụ cũng chẳng bằng.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, Như Lai có nghĩ rằng: “Ta độ thoát chúng sinh” không? Này Thiện Thật! Ông đừng nghĩ như vậy, vì không một chúng sinh nào để Như Lai độ thoát cả. Nếu có chúng sinh để Như Lai độ thoát như vậy thì Như Lai còn chấp ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả. Này Thiện Thật! Chấp ngã ấy, Như Lai nói chẳng phải chấp ngã; kẻ phàm phu thì cho là chấp sinh tử. Này Thiện Thật! Kẻ phàm phu chấp sinh tử ấy, Như Lai nói chẳng phải là sinh tử, nên mới gọi là phàm phu sinh tử.

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, có thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai không?

Ngài Thiện Thật đáp:

–Bạch Thế Tôn, không thể như vậy! Theo con hiểu sự thuyết giảng của Như Lai, con không dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai.

Đức Phật bảo:

–Lành thay! Này Thiện Thật! Đúng như lời ông nói, không thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai. Vì sao? Vì nếu thấy tướng hoàn hảo gọi là Như Lai, thì Chuyển luân vương cũng là Như Lai, cho nên không thể dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai. Tướng ấy chẳng phải tướng, cho nên mới thấy Như Lai.

Bấy giờ Mạng giả Thiện Thật bạch Phật:

–Theo con hiểu ý nghĩa lời Phật dạy, con không nên dựa vào tướng hoàn hảo mà thấy Như Lai.

Khi đó Thế Tôn liền nói kệ:

*Nếu dùng sắc thấy ta
Dùng âm thanh cầu ta
Người đó hành đạo tà
Không thể thấy được ta.
Nên thấy pháp thể Phật
Cùng pháp thân Như Lai
Pháp thể không hiểu được
Đâu thấy được Như Lai.*

Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, Như Lai có dựa vào tướng hoàn hảo mà chứng đắc Vô thượng Chánh biến tri không? Ông chớ nên nghĩ như vậy, vì Như Lai không dựa vào tướng hoàn hảo mà chứng đắc Vô thượng Chánh biến tri.

Lại nữa, này Thiện Thật! Nếu có người nói rằng: “Người phát tâm hành Bồ-tát đạo, trình bày các pháp phá trừ đoạn diệt”. Này Thiện Thật! Ông không nên nghĩ như vậy. Vì sao? Vì không có người nào gọi là phát tâm hành Bồ-tát đạo, cũng không có sự trình bày các pháp phá trừ đoạn diệt.

Này Thiện Thật! Nếu có thiện nam, tín nữ đem bảy báu đầy khắp thế giới như cát trong nhiều sông Hằng mà bố thí lại. Nếu có Đại Bồ-tát trong pháp vô ngã, vô sinh mà thành tựu được pháp nhẫn nhục, thì Bồ-tát này phát sinh công đức nhiều hơn người kia.

Này Thiện Thật! Đại Bồ-tát có chấp lấy phước đức đó không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Bồ-tát không chấp lấy phước đức.

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Chấp lấy tức là không chấp lấy, cho nên mới gọi là chấp lấy.

Này Thiện Thật! Nếu có người nói: “Như Lai đi hoặc chẳng đi, hoặc đứng, hoặc ngồi, nằm.”

Này Thiện Thật! Người ấy đã không hiểu nghĩa của ta thuyết đúng như pháp đã nói. Vì sao? Vì Như Lai, là không từ đâu đến, cũng không đi về đâu, nên mới gọi là Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri.

Này Thiện Thật! Nếu có thiện nam, tín nữ đem bụi trần trong tam thiên đại thiên thế giới, mài tất cả thành ra mực, số đó rất nhiều, không thể tính. Này Thiện Thật! Theo ý ông thì sao, có bụi trần nhỏ nhất tụ hội không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn! Có nhiều bụi trần nhỏ nhất tụ hội. Vì sao? Vì Thế Tôn đã dạy, bụi trần nhỏ nhất tụ hội tức chẳng phải tụ hội, nên mới gọi là bụi trần nhỏ nhất tụ hội. Và tam thiên đại thiên thế giới, tức chẳng phải thế giới, nên mới gọi là tam thiên đại thiên thế giới.

Nếu cho rằng có thế giới như vậy là có chấp lấy, nhưng Như Lai dạy chấp lấy, tức chẳng phải chấp lấy, nên mới gọi là chấp lấy.

Đức Phật dạy:

–Này Thiện Thật! Chấp lấy như vậy, đối với người thế tục, không nên nói chẳng phải pháp hoặc chẳng phải phi pháp.

Này Thiện Thật! Nếu có người nói rằng: “Như Lai thấy có ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả.” Này Thiện Thật! Nói như vậy có đúng không?

Ngài Thiện Thật thưa:

–Bạch Thế Tôn, không đúng như vậy! Bạch Thiện Thệ, không đúng như vậy! Vì sao? Vì nếu Thế Tôn thấy có ngã, nhân, chúng sinh, thọ giả, tức chẳng phải thấy. Cho nên Như Lai mới gọi là ngã kiến, nhân kiến, chúng sinh kiến, thọ giả kiến.

Đức Phật bảo Ngài Thiện Thật:

–Này Thiện Thật! Người phát tâm hành Bồ-tát đạo, đối với tất cả pháp nên biết, nên thấy, nên tin, nên hiểu như vậy. Nếu tin hiểu như vậy, thì không trụ ở pháp tướng. Vì sao? Vì pháp tướng đó, Như Lai nói chẳng phải pháp tướng, nên mới gọi là pháp tướng.

Lại nữa, này Thiện Thật! Nếu có Đại Bồ-tát, đem bảy báu đầy khắp vô lượng, vô

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

số thế giới mà cúng dường Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri. Nếu có thiện nam, tín nữ nào thọ trì, đọc tụng Trí tuệ đáo bỉ ngạn dù chỉ bốn câu kệ, lại còn phân tích, giảng thuyết cho người khác phân biệt, thọ trì thì phước đức của người này phát sinh nhiều hơn người kia vô lượng không thể tính. Giảng thuyết như thế nào? Giảng thuyết như không giảng thuyết, cho nên mới gọi đó là giảng thuyết.

Thế Tôn nói kệ:

*Như quáng mắt, đèn, sao
Bọt sương, mây, mộng, điện
Phải thường nên quán chiếu
Các pháp hữu vi này.*

Khi nghe Thế Tôn thuyết kinh này, Tôn giả Thiện Thật, các vị Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di và Trời, Người, A-tu-la, Càn-thát-bà... đều vô cùng hoan hỷ.

